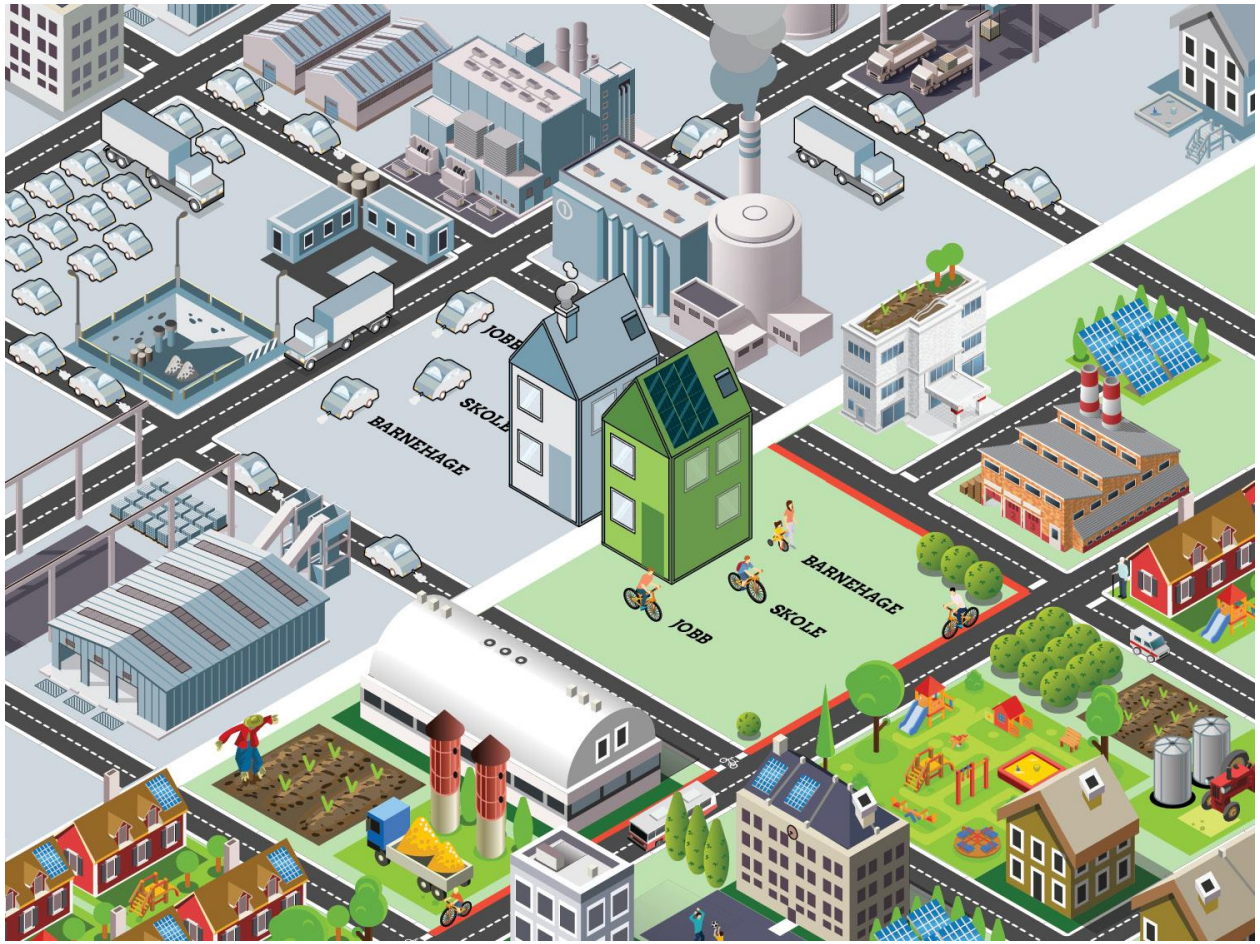
Klima og miljø - bevisstgjøring fører til handling (og motsatt)

Holger Schlaupitz, fagsjef i Naturvernforbundet

Illustrasjon:
Eivind Stoud Platou

Om Naturvernforbundet

- Grunnlagt i 1914
- Demokratisk og landsdekkende medlemsorganisasjon
- 37 000 medlemmer (+12 000 fra 2018)
- Om lag 100 lokal- og fylkeslag
- Jobber med helheten av miljøutfordringene lokalt og globalt
- Medlem av Friends of the Earth

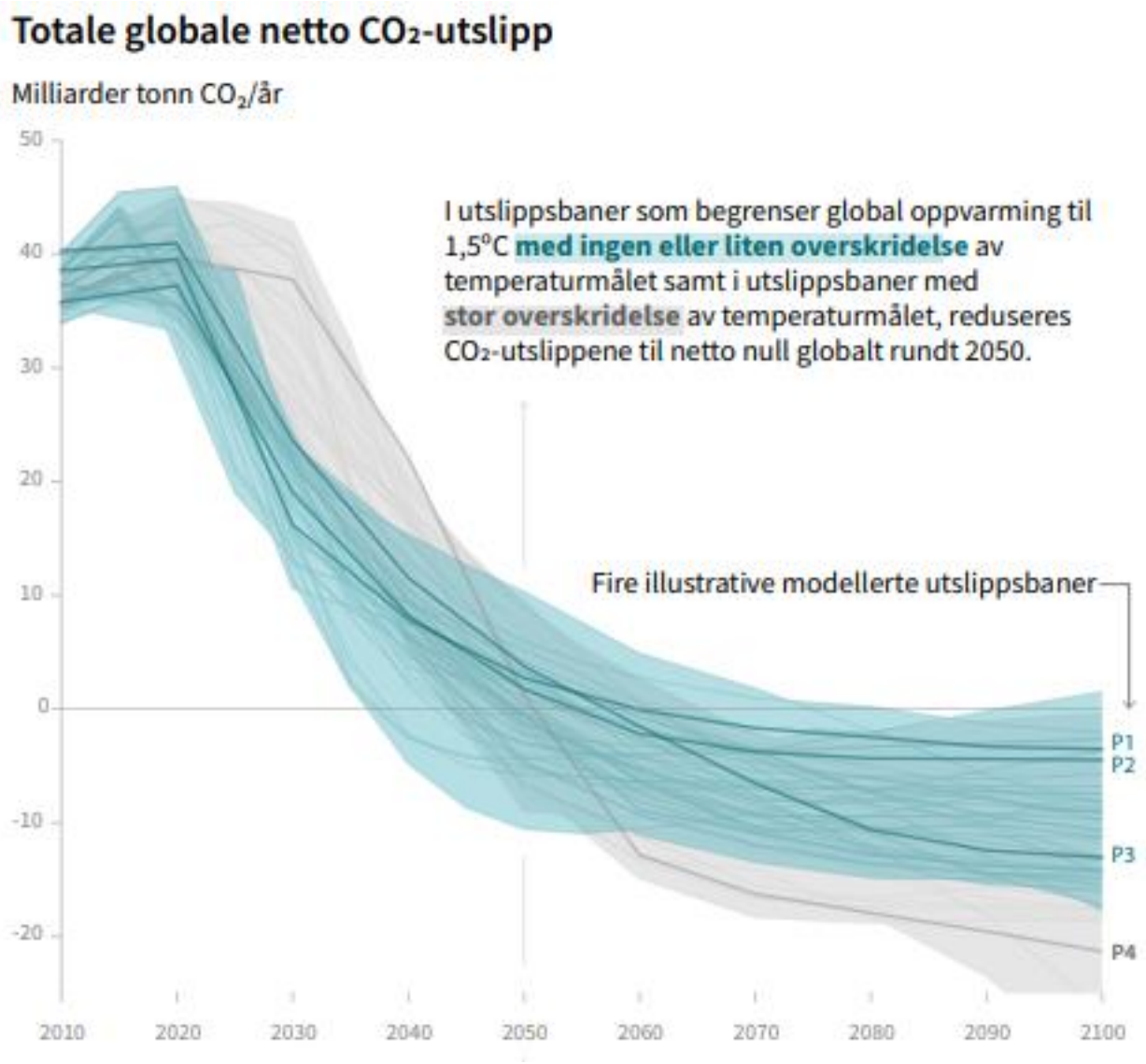
Folkelig engasjement

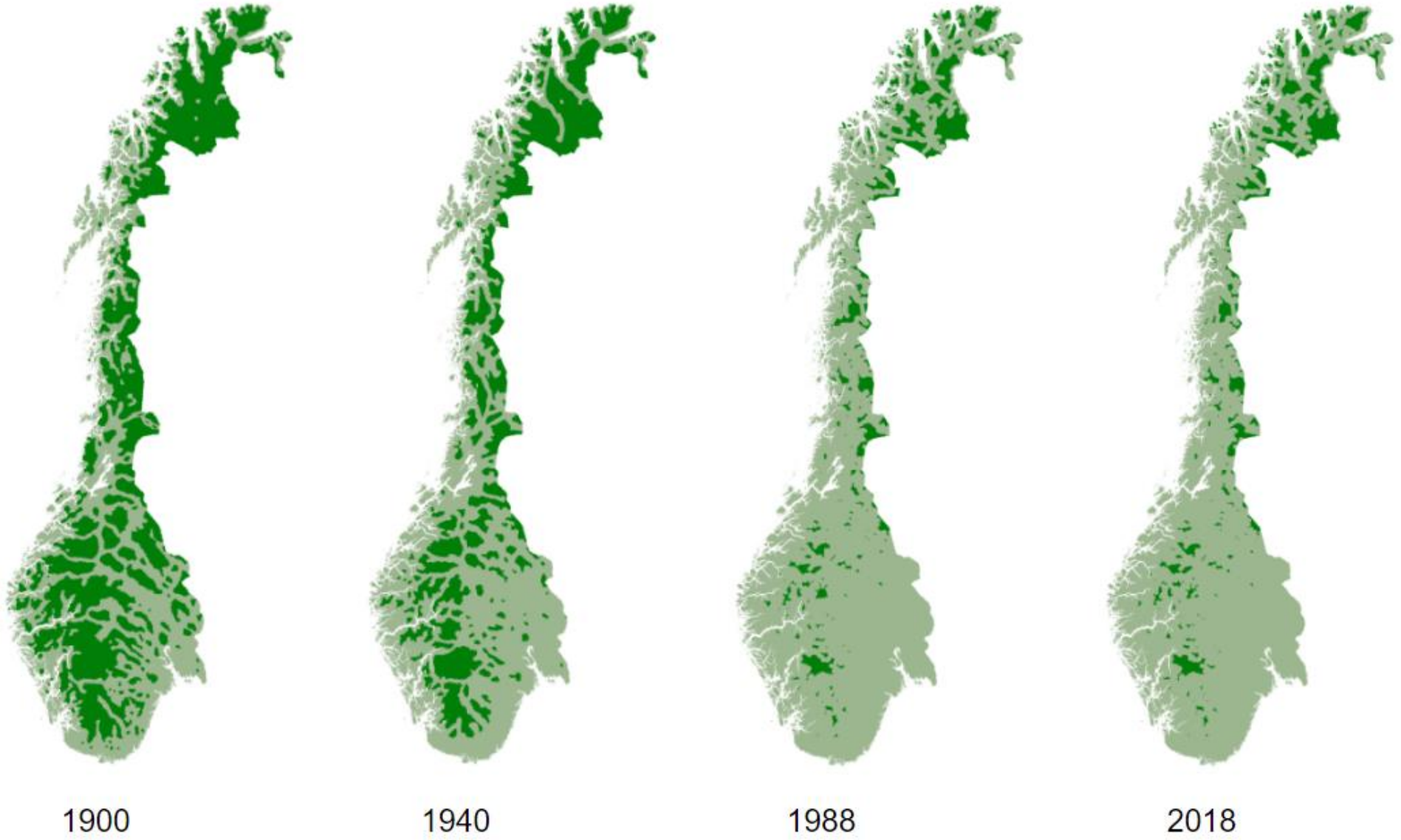
Kunnskapsbasert, med lokal forankring

Store kutt må begynne nå

Global utslippsutvikling for å begrense global oppvarming til 1,5 grader. Kilde: FNs klimapanels spesialrapport om 1,5˚C. Figuren er oversatt av Miljødirektoratet

Areal minimum 5 km fra teknisk inngrep

Miljøstatus.no

ipcc
INTERGOVERNMENTAL PANEL ON climate change

WMO UNEP

FNs klimapanel: Tiden er i ferd med å renne ut

Klimakrisen blir stadig vanskeligere å håndtere, fordi flere endringer har begynt å skje samtidig. Valgene vi tar det neste tiåret vil bli avgjørende for om vi lykkes, advarer FNs klimapanel.

Bilder av jordkloden tatt fra Den internasjonale romstasjonen 2. mai 2021.
FOTO: THOMAS PESQUET / ESA/NASA

Milana Knežević
Journalist

Hans Cosson-Eide
Journalist

Eivind Molde
Journalist

Torgeir Knutsen
Journalist

Kirsti Haga Honningsøy
Journalist

Tiril Mettesdatter Solvang
Journalist

Vi rapporterer fra **Oslo og Nairobi**

Publisert 28. feb. kl. 11:59
Oppdatert 28. feb. kl. 15:34

ipbes
Science and Policy for People and Nature

FN ADVARER MOT RASK ARTSUTRYDDELSE

En million arter trues av utryddelse

Dyr og planter utryddes i et alarmerende tempo, advarer ny FN-rapport

Lakrismjeltblåvinge, en av flere sommerfugler som er kritisk truet i Norge. (Foto: Artsdatabanken)

ERIK MARTINIUSSEN KLIMA 6. MAI 2019 - 15:48

Naturvernforbundet

Verden | Klimakrisen

Klimapanelet: Redd naturen. Det er svært viktig for klimaet.

Det er ikke nok å kutte utslippene. Ødeleggelsen av natur må stanses, og ødelagt natur må repareres. Og det må skje raskt.

Verdens myrer og våtmarker lagrer enorme mengder karbon og er viktig som buffer for flom etter ekstremregn. Klimapanelet sier vern og restaurering av myrer blir et svært viktig klimatiltak fremover. *Foto: Paal Audestad*

Aftenposten 28.2.22

FNs klimapanel om natur

- Mellom 30 og 50 prosent av verdens landområder, innsjøer og hav må bevares. Ødelagte områder må restaureres
- Naturvern og klimatiltak må planlegges og gjennomføres hånd i hånd
- For å møte effektene av klimaendringer kan for eksempel risiko for flom reduseres ved å restaurere myrer og våtmarksområder langs store elver
- I byene må det plantes mer trær og grønne planter på både gater og hustak
- Tiltak som sikrer og reparerer natur, er relativt billige og krever verken avansert teknologi eller kompliserte maskiner

FNs klimapanel om energi

- Energisektoren må umiddelbart omstille seg fra fossile energikilder til energikilder med ingen eller lave utslipp
- For å begrense global oppvarming til 1,5 grader, må global bruk av kull, olje og gass reduseres med henholdsvis 95 prosent, 60 prosent og 45 prosent innen 2050

Miljøutfordringene henger sammen

MIKROPLAST

Ny rapport: Jo høyere fartsgrense, jo mer mikroplast i snøen

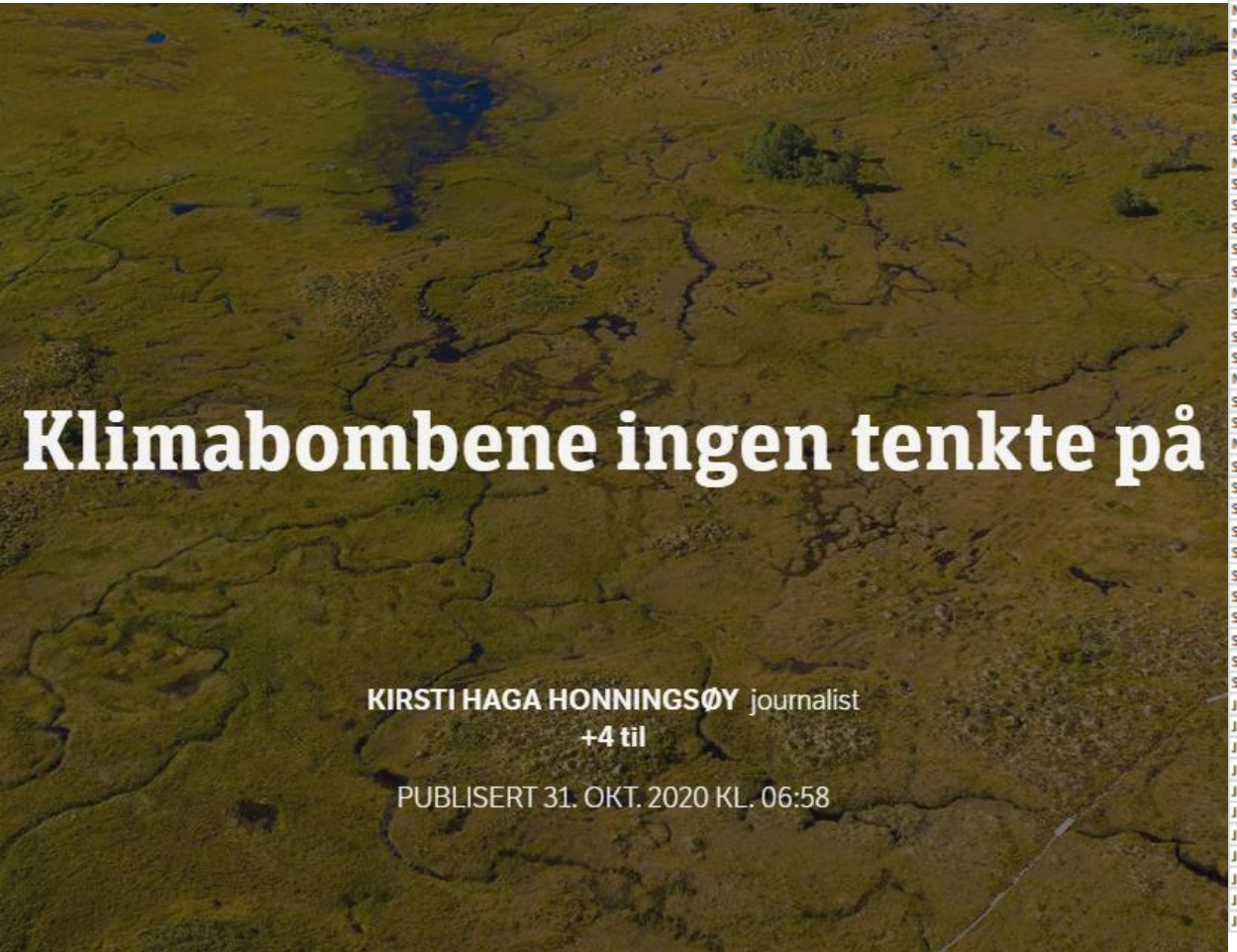
Fant store mengder mikroplast langs veier i og rundt Oslo.

TIA KARLSEN SAMFERDSEL 21. FEB. 2022 - 20:30

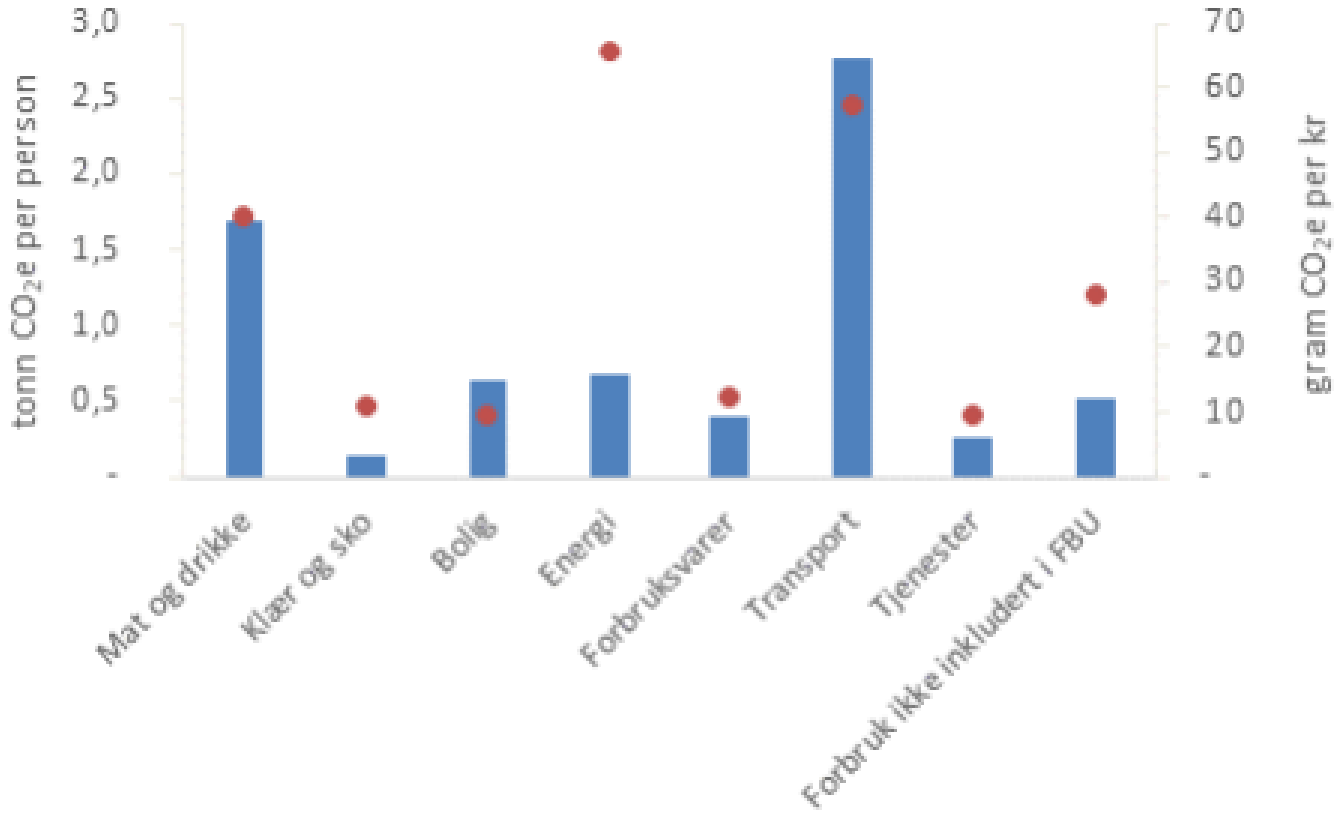
Facebook Twitter Linkedin

Naturvernforbundet

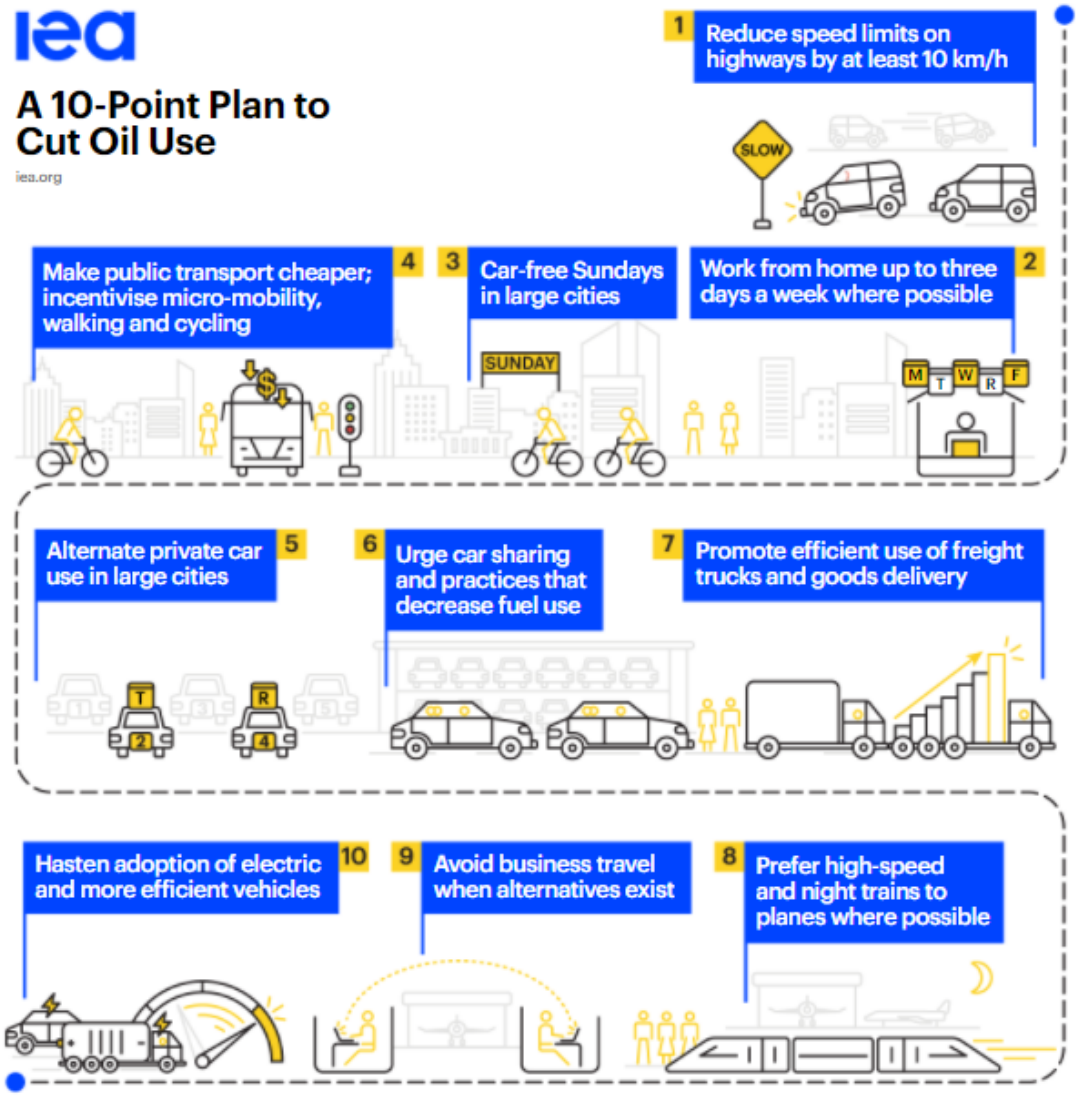
Økende interesse for helheten, ikke bare for det som kommer ut av eksospotta

Virksomhet	Strekning	Utslipp fra transport, drift og vedlikehold i 2030 i tonn CO2	Direkte bygge-utslipp i tonn CO2	Indirekte bygge-utslipp i tonn CO2	Utslipp fra arealbruksendring i tonn CO2	Lengde i km
NV	E136 Dombås-Vestnes	400	200	400	-	146
NV	Rv. 4 Oslo-Mjøsbrua	15 900	56 600	172 900	260 000	119
NV	E6 Dombås-Ulsberg	400	7 200	14 100	-	103
NV	E39 Stord-Os (gassferge)	-57 300	45 900	335 800	230 000	76
NV	E39 Stord-Os (nullutslippsferge)	28 100	45 900	335 800	230 000	76
NV	E39 Bokn-Stord	5 000	41 300	330 500	180 000	73
SVV	E10/Rv85 Tjelsund-Gullesfjordbotn-Langvassbukta	-3 171	23 684	121 951	161 000	68
SVV	E16 Fellesprosjektet + Skaret-Høgk.	200	18 200	104 300	52 000	63
NV	E6 Åsen-Steinkjer	12 700	32 300	149 400	50 000	51
NV	E134 Øst-Vest	-	19 500	68 300	160 000	49
NV	E6 Otta-Dombås	500	1 400	3 500	-	48
SVV	E39 Ådland - Svegatjønn (Hordfast) (gassferge)	-7 400	36 000	512 600	142 000	47
SVV	E39 Ådland - Svegatjønn (Hordfast) (nullutslippsferge)	3 700	36 000	512 600	142 000	47
NV	E14 Stjørdal-Meråker	4 000	18 300	55 400	-	47
SVV	E39 Ålesund - Molde	2 051	41 900	297 000	167 000	40
NV	E8 Nordkjosbotn-Tromsø	1 200	6 900	36 100	60 000	19
SVV	E134 Saggrenda - Elgsjø	300	7 300	30 800	55 000	15
SVV	Rv 4 Gjøvik sør - Mjøsbrua	-400	9 700	34 200	33 000	15
SVV	E18 Retvet - Vinterbro	200	9 400	60 100	30 000	14
SVV	E134 Røldal - Seljestad	-200	9 900	27 000	6 000	14
SVV	Rv. 4 Roa – Gran grense inkl. Jaren – Amundrud/Almenningsdelet – Lygnebakken	-1 500	4 200	9 500	36 000	13
NV	E39 Ålgård-Hove	2 100	7 600	26 500	16 000	13
SVV	E8 Sørbotn - Laukslett	-200	3 000	29 900	33 000	10
SVV	E39 Lønset - Hjelset	200	2 600	16 800	27 000	9
SVV	E16 Nymoen-Eggemoen	-700	5 000	10 800	27 000	9
NV	Rv. 25 Hamar-Løten	1 300	6 000	16 600	5 000	9
SVV	E134 Dagslett -E18	-200	6 100	39 100	7 000	9
SVV	E39 Ålgård - Hove	700	7 300	36 900	10 000	8
NV	Rv. 80 Bodø-Fauske	1 400	2 800	8 400	7 000	8
SVV	E136 Flatmark- Monge- Marstein	-200	3 300	11 800	17 000	7
SVV	Rv 36 Skjelsvik - Skyggestein	1 700	6 600	49 600	8 000	6
SVV	E39 Fjøsanger – Arna – Vågsbotn – Klauvaneset	1 700	28 300	146 200	17 000	6
SVV	E136 Stuguflaten - Raudstøl	-	1 500	2 700	13 000	5
SVV	E6 Selli - Asp	-	1 600	4 800	11 000	5
SVV	Rv 80 Adkomst ny Bodø Lufthavn	-	1 100	2 000	3 000	4
SVV	Rv 22 Glommakryssing	1 800	2 200	25 400	3 000	3
SVV	E18/E39 Gartnerløkka - Kolsdalen	800	2 000	15 600	-	1
SVV	Rv 862/E8 Tverrforbindelsen Tromsø	-	3 000	19 700	800	1
SVV	E136 Breivika - Lerstad (Bypakke Ålesund)	-100	4 500	36 400	-	-
SVV	Rv 282 Holmenbrua	-600	-	10 100	-	-
JBD	Flere og raskere tog på Dovrebanen (indre IC): To tog i timen til Hamar, trinn 3	-1 800	-	-	27 000	-
JBD	Ny rutemodell Vossebanen: Redusert framføringstid og bedre godskapasitet (R2027), tr	-500	-	-	-	-
JBD	Ny rutemodell Østlandet (R2027)	-3 700	-	-	-	-
JBD	Ny rutemodell Trønderbanen: Fra ett til to tog i timen Melhus–Steinkjer	300	-	-	-	-
JBD	Bedre nettdekning	-	-	-	-	-
JBD	Ny rutemodell Jærbanen: Fra kvarter til timinuttersintervall til Skeiane og fire tog i time	-200	-	-	-	-
JBD	Kombitransport Oslo-Narvik/Midt-Sverige	-17 800	-	-	-	-
JBD	Kombitransport Oslo-Trondheim/Åndalsnes	-3 900	-	-	-	-
JBD	Kombitransport Oslo-Bergen	-7 100	-	-	-	-
JBD	Kombitransport Trondheim-Bodø	-	-	-	-	-
JBD	Ny regiontogforbindelse og en times kortere framføringstid Oslo–Hønefoss (–Bergen), 1	-6 100	-	-	130 000	-

Figur 0. Husholdningenes klimafotavtrykk (blå søyler, venstre akse) og gjennomsnittlig utslippsintensitet (røde markører, høyre akse).

iea
A 10-Point Plan to Cut Oil Use
iea.org
1 Reduce speed limits on highways by at least 10 km/h
SLOW
2 Work from home up to three days a week where possible
M T W R F
3 Car-free Sundays in large cities
SUNDAY
4 Make public transport cheaper; incentivise micro-mobility, walking and cycling
5 Alternate private car use in large cities
T
R
6 Urge car sharing and practices that decrease fuel use
7 Promote efficient use of freight trucks and goods delivery
8 Prefer high-speed and night trains to planes where possible
9 Avoid business travel when alternatives exist
10 Hasten adoption of electric and more efficient vehicles

Stort potensial for energieffektivisering

Hvor ligger løsningene?

- Ingen «quick fix» - mange bekker små
- Ikke bare å bytte ut fossilt med fornybart – ting må også gjøres smartere
- Viktig krav til nye løsninger må være at de krever lite areal og lite energi – og lite nye ressurser

Hvordan få til endring?

- Nødvendig med god og tverrfaglig kunnskap i befolkningen om utfordringer og løsninger
- Barn og ungdom er viktige ambassadører
- Uten engasjerte folk vil det bli vanskeligere for politikerne å endre seg
- Skoler og barnehager er viktige for å skape engasjement i miljøsaken

Foto: Øystein Engen

GLAD UNGDOM
SOM SER FRAMTIL
ENLYS FRAMTID!
NATUR OG UNGDOM

Naturvernforbundet

Bli medlem i dag du også!

Send SMS med **NATUR** til **2377**